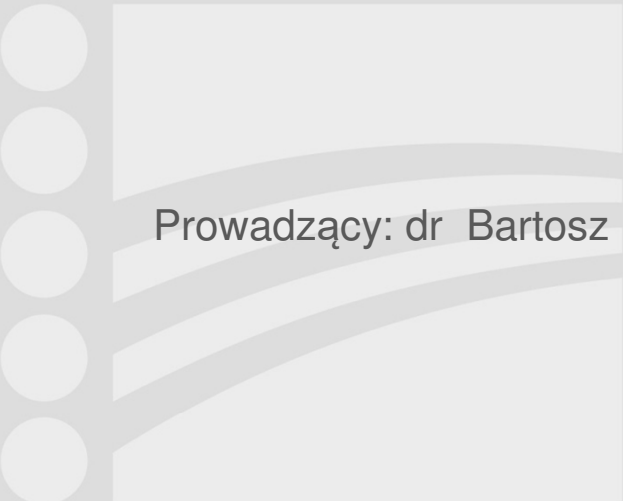

Prowadzący: dr Bartosz Mendyk

Fundusze Sołeckie

materiały
szkoleniowe

FUNDUSZE SOŁECKIE

są to wyodrębnione w budżecie gminy środki na zadania własne gminy

Rada gminy rozstrzyga o wyodrębnieniu w budżecie gminy środków stanowiących fundusz, podejmując uchwałę, w której wyraża zgodę albo nie wyraża zgody na wyodrębnienie funduszu

Uchwała o wyodrębnieniu jest bezterminowa

Dla kogo?

Dla zastosowania przepisów ustawy istotne staje się zatem użycie w nazwie jednostki pomocniczej słowa „sołectwo”, a nie szczególne cechy tej jednostki, wynikające z jej wiejskiej specyfiki.

W teorii możliwość utworzenia sołectw w gminach miejskich nie jest wykluczona ponieważ z art. 5 ust. 1 u.s.g. nie wynika, aby prawo reglamentowało nazwę „sołectwo” dla jednostki pomocniczej o określonych cechach.

Kalendarium

31 marca

- Rada gminy rozstrzyga o wyodrębnieniu w budżecie gminy środków stanowiących fundusz,

30 czerwca

- rada gminy może, w terminie do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy, w drodze uchwały, określić zasady zwiększania środków funduszu sołectkiego przypadającego na poszczególne sołectwa, ponad wysokość obliczoną w algorytmie.

31 lipca

- Wójt przekazuje sołtysom informacje o wysokości przypadających danemu sołectwu środków

31 lipca

- wójt (burmistrz, prezydent miasta) zobowiązany jest przekazać wojewodzie informację o wysokości środków przypadających na sołectwa

30 września wniosek

- sołtys przekazuje wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) wniosek celem uwzględnienia go w projekcie budżetu gminy.

31 października- wniosek o zmianę.

- Nowe regulacje stawiają wymóg złożenia przez sołectwo formalnego wniosku o zmianę owych przedsięwzięć. Wniosek o ich zmianę przy tym ma być uchwalony przez prawomocne zebranie wiejskie i w ściśle określonym terminie, tj. „nie wcześniej niż po uchwaleniu budżetu gminy na dany rok i nie później niż do 31 października danego roku”.

Brak uprawnień do przywrócenia przekroczonego przez sołectwo terminu

Uchwała Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 26 stycznia 2016 r., 2.20.2016

Teza

Obowiązująca ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (t.j. Dz.U z 2014 r. poz. 301 ze zm.) w zasadzie wszędzie tam, gdzie wprowadza termin do dokonania określonej czynności nadaje mu moc terminu zawitego, którego żadnym działaniem nie można już konwalidować. Również żaden organ gminy, ani wójt ani rada gminy, nie ma uprawnień do przywrócenia przekroczonego przez sołectwo terminu.

Wzór na wyliczenie kwoty

- ▶ Art. 3. 1. Wysokość środków przypadających na dane sołectwo oblicza się według wzoru:
- ▶ L_m - liczba mieszkańców
- ▶ kwota bazowa - iloraz wykonanych dochodów bieżących danej gminy

$$F = \left(2 + \frac{L_m}{100} \right) \times K_b,$$

Zebranie wiejskie- inicjatywa zgłaszania projektów

2. Wniosek danego sołectwa uchwała zebranie wiejskie z inicjatywy sołtysa, rady sołectkiej lub co najmniej 15 pełnoletnich mieszkańców sołectwa.

Zebranie wiejskie

Interes prawny w zaskarżeniu uchwały dotyczącej unieważnienia wyboru sołtysa; przesłanki biernego prawa wyborczego (prawo wybieralności)

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 kwietnia 2022 r., III OSK 1088/21

1. W sytuacji, gdy dana osoba została wybrana na sołtysa sołectwa, to ma interes prawny w rozumieniu art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w zaskarżeniu uchwały unieważniającej tak dokonany wybór. Uchwała unieważniająca w sposób bezpośredni narusza bowiem uprawnienia przysługujące takiej osobie wynikające z dokonanego wyboru. Okoliczność brania udziału lub braku udziału w kolejnych wyborach sołtysa sołectwa nie mają znaczenia dla ustalenia posiadania interesu prawnego w zaskarżeniu w tej sprawie uchwały w zakresie unieważnienia dokonanego wyboru sołtysa. Natomiast osoba taka nie ma interesu prawnego w zaskarżeniu tej części uchwały rady miejskiej, którą unieważniono uchwałą zebrania wiejskiego sołectwa dotyczącą wyboru rady sołeckiej, o ile ani nie kandydował do tej rady, ani też jego kandydatura nie była brana pod uwagę w tych wyborach.

2. To treść statutu może regulować przesłanki, od spełnienia których danej osobie przysługuje bierne prawo wyborcze (prawo wybieralności). Tym samym skoro § 25 Statutu regulujący wybór sołtysa nie wprowadzał jako wymogu posiadania prawa wybieralności zamieszkiwania kandydata na sołtysa na terenie sołectwa, to jest w pełni dopuszczalnym, aby kandydatem na sołtysa w sołectwie mogła być osoba zamieszkała w innej miejscowości.

Forma uchwały

Z ustawy nie wynikają żadne uwarunkowania, które wskazywałyby na szczególny tryb podejmowania uchwały w sprawie przyjęcia wniosku

Uchwała taka powinna być podejmowana na ogólnych zasadach wynikających ze statutu sołectwa

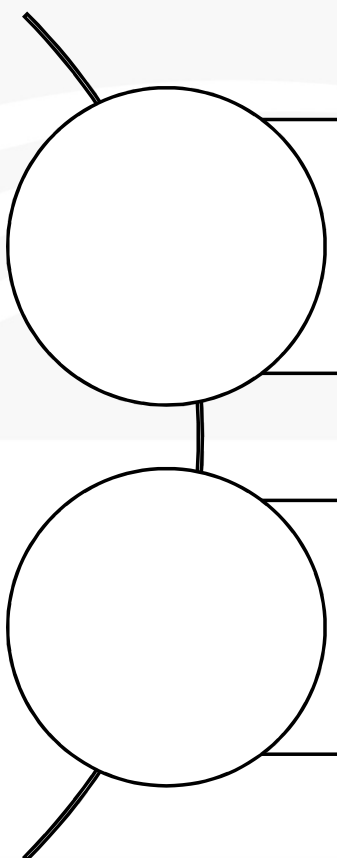
Rola sołtysa

Ustalenia podjęte przez zebranie wiejskie wiążą sołtysa w zakresie obowiązku złożenia organowi wykonawczemu gminy wniosku zgodnego z treścią tych ustaleń.

Także wtedy, jeżeli według wiedzy sołtysa wniosek jest sprzeczny z ustawą.

Sołtys nie jest uprawniony do dokonywania modyfikacji w zakresie ustaleń podjętych przez zebranie wiejskie.

Protokół zebrania

W skład wniosku należy dołączyć **Protokół zebrania** jako dowód prawidłowego zwołania i przeprowadzenia zebrania.

Niezgodność trybu uchwalenia wniosku ze statutem sołectwa lub u.f.s. także powinno skutkować jego odrzuceniem.

Trzy elementy wniosku

Nazwa przedsięwzięcia

**Koszty
przedsięwzięcia**

Uzasadnienie

Wymogi

Zgodność z zadaniami własnymi gminy

Zgodność ze strategią rozwoju gminy

Służą poprawie warunków życia mieszkańców

Gdy coś idzie nie tak

Wójt w terminie 7 dni od dnia otrzymania odrzuca wniosek niespełniający warunków jednocześnie informując o tym sołtysa.

Sołtys może w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji podtrzymać wniosek niespełniający warunków kierując go do rady gminy za pośrednictwem wójta

W przypadku, gdy wniosek został odrzucony przez) z powodu niespełnienia, zebranie wiejskie może ponownie uchwalić wniosek.

Sołtys, w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji, przekazuje radzie gminy za pośrednictwem wniosek ponownie uchwalony przez zebranie wiejskie.

W przypadku podtrzymania wniosku przez sołtysa, rada gminy rozpatruje ten wniosek w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania. Rada gminy odrzuca wniosek niespełniający warunków określonych

Zgodność ze strategią rozwoju gminy

Postanowienie o zgodności ze strategią rozwoju gminy należy rozumieć **jako pewną „ogólną ramę”, która nie odnosi się do żadnego konkretnego dokumentu.**

Jeżeli są gminy, w których takowego dokumentu nie ma, to nie stanowi to żadnej przeszkody – nie występuje kwestia oceny zgodności.

Dokumenty strategiczne, które funkcjonują w gminach, są dokumentami o charakterze ogólnym i nie powinno być przeszkód, żeby fundusz sołecki był spójny z tym, co jest zapisane w strategii rozwoju gminy

Nie finansujemy:

-
- Kapliczek przydrożnych (chyba że rejestr zabytków)
 - Renowacja lub budowa kościoła/ obiektów sakralnych (chyba, że zabytki)
 - Inwestycje nie na majątku gminy (chyba że gmina podpisze umowę dzierżawy)
 - Drogi powiatowe (nawet jak oddane gminie)
 - wynagrodzeń osobowych i innych świadczeń na rzecz pracowników zatrudnionych w urzędzie gminy i gminnych jednostkach organizacyjnych
 - Pielgrzymek (problemy z wyjazdami patriotyczno- krajoznawczymi)

Bieżące wydatki

Zapewnienie ogrzewania

**energii elektrycznej
w świetlicy lub domu kultury a**

odśnieżenie dróg gminnych

Przedsięwzięcia wspólne:

Przedsięwzięcie będzie „wspólne”, jeżeli co najmniej 2 sołectwa przeznaczą środki na dane przedsięwzięcie (w tym jedno uchwała zadanie „na własnym obszarze” a drugie i ewentualne kolejne sołectwa – „poza obszarem”. **W praktyce zatem, to wójt (burmistrz) będzie formalnie stwierdzał przy badaniu wniosków, czy mamy do czynienia ze wspólnym przedsięwzięciem (art. 6 ust. 3 ustawy).**

W przypadku wspólnego przedsięwzięcia wniosek sołectwa przewidujący realizację zadania „poza obszarem sołectwa” jest prawidłowy. **Jeżeli cechy „wspólności” nie ma (sołectwo, na terenie którego znajduje się nieruchomość nie przeznacza środków na realizację np. remontu, a przeznacza je tylko inne sołectwo), wówczas wniosek sołectwa przewidującego wykonanie zadania poza jego obszarem podlega odrzuceniu.**

Oceniając warunek mieszczącego się kosztów zadania w kwocie przypadającej sołectwu należy mieć na uwadze, że **przy wspólnym przedsięwzięciu należy uwzględnić środki przeznaczone przez wszystkie sołectwa, które przewidziały to zadanie w swoich wnioskach.**

Sołectwa nie uchwalają wspólnych wniosków(!!!). Wniosek uchwała się i formułuje na ogólnych zasadach. **Wspólne przedsięwzięcia mogą wynikać wyłącznie z wniosków sołectw z terenu danej gminy.**

Nie jest możliwe wykonywanie przedsięwzięć, których „wspólność” wynika z wniosków sołectw z terenu różnych gmin.

Koszty robocizny

W kosztorysie projektu złożonym wraz z wnioskiem powinna być wyszczególniona kwota środków na wykonanie danego przedsięwzięcia (np. koszt robocizny).

Należy jednak pamiętać, że składając wniosek i szacując koszty przedsięwzięcia sołectwo nie ma decydującego wpływu na sposób wykonania tego zadania przez wójta, ani też na to, z kim ewentualnie taka umowa zostanie zawarta. Fundusz sołecki jest częścią budżetu gminy, za którego wykonanie odpowiedzialny jest wójt. Wskazanie na koszty umowy zlecenia np. koszt założenia latarni we wniosku nie oznacza, że wójt poniesie takie koszty – to wójt decyduje o sposobie realizacji zadań, zachowując przy tym zasady określone w ustawie o finansach publicznych.

Mając na uwadze zasadę celowości i oszczędności w ponoszeniu wydatków publicznych, wójt praktycznie nie ma prawa ponieść takiego wydatku, jeżeli dysponuje pracownikami, którzy mogą takie zadanie wykonać w ramach stosunku pracy. W takiej sytuacji środki zaplanowane na sfinansowanie umowy zlecenia we wniosku sołectwa pozostaną niewykorzystane i nie będą mogły być wydatkowane na inny cel w ramach funduszu sołeckiego.

Złożona zmiana przedsięwzięcia

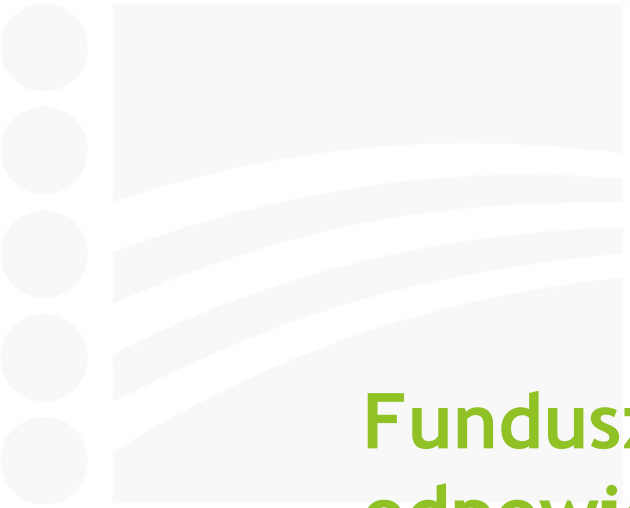
Przepis zawarty w art. 7 ust. 2 ustawy o funduszu sołeckim zabrania, aby wniosek o zmianę prowadził do konieczności zwiększenia środków „przyznanych” sołectwu w uchwale budżetowej. Przepis ten stanowi również wytyczną, jak oceniać sytuację, w których zmiana wniosku jest składana przez sołectwo, gdy:

- ▶ - zawarto już umowę na realizację pierwotnego wniosku,
- ▶ - rozpoczęto realizację przedsięwzięcia na podstawie pierwotnego wniosku,
- ▶ - wykonano przedsięwzięcie na podstawie pierwotnego wniosku lecz go nie opłacono,
- ▶ - wykonano i opłacono przedsięwzięcie realizowane na podstawie pierwotnego wniosku.

- ▶ Niewątpliwie sytuacja, gdy środki przeznaczone na realizację wniosku ujętego w uchwale budżetowej zostały już w całości wydatkowane powoduje, że sołectwo nie może złożyć prawidłowego wniosku w sprawie zmian - nie ma już bowiem „wolnych” środków funduszu, które można byłoby wydatkować.

Oszczędności w projekcie?

- ▶ Zgodnie z ustawą z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim, sołectwo może rozdysonować na nowe zadanie kwotę oszczędności pozostałą po realizacji pierwotnego wniosku.
- ▶ W przepisach art. 7 ustawy, dotyczących zmian przedsięwzięć lub ich zakresu, co prawda brak dosłownego wskazania na możliwość rozdysonowania oszczędności powstałych z realizacji pierwotnego wniosku.
- ▶ W takim przypadku na podstawie art. 7 ustawy sołectwo może złożyć wniosek w sprawie zmiany wniosku już zrealizowanego, polegający na zgłoszeniu dodatkowego przedsięwzięcia (przedsięwzięć) do realizacji w ramach kwoty oszczędności.
- ▶ Wniosek powinien być uchwalony przez zebranie wiejskie, mieścić się kosztami w kwocie powstałej oszczędności, zostać złożony do 31 października roku budżetowego i spełniać pozostałe warunki określone w art. 5 ust. 2 i 3 ustawy.

Fundusz sołecki w pytaniach i odpowiedziach

Pomoc OSP

Zadaniami własnymi gminy, które można finansować z budżetu gminy (i tym samym z funduszu sołeckiego) są tylko przedsięwzięcia z zakresu ochrony przeciwpożarowej wymienione w art. 32 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r., Nr 179, poz. 1380; wraz z późniejszymi zmianami).

3. Gmina ma również obowiązek:

- 1) bezpłatnego umundurowania członków ochotniczej straży pożarnej;
- 2) ubezpieczenia w instytucji ubezpieczeniowej członków ochotniczej straży pożarnej i młodzieżowej drużyny pożarniczej; ubezpieczenie może być imienne lub zbiorowe nieimienne;
- 3) ponoszenia kosztów okresowych badań lekarskich, o których mowa w art. 28, ust. 6”.

Musi być wskazane konkretne przedsięwzięcie z zakresu ochrony przeciwpożarowej, np. zakup motopompy dla OSP.

Gmina może wybrać inny wariant, tj. może przekazać na rzecz OSP środki finansowe na sfinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony przeciwpożarowej właśnie na podstawie art. 32 ust. 3b ustawy o ochronie przeciwpożarowej. Wówczas OSP zakupuje sprzęt w imieniu własnym i rozlicza się z dotacji przed gminą.

Z kolei Regionalna Izba Obrachunkowa w Olsztynie (wyjaśnienia z 10 lipca 2017 r. znak: RIO.III.072-70/2017 oraz z 4 kwietnia 2018 r., znak: RIO.III.073-3/2018) dopuściła możliwość sfinansowania z budżetu gminy:

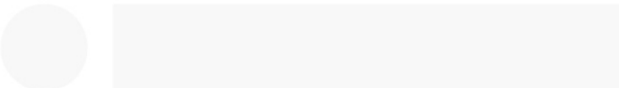
- wymiany drzwi garażowych w budynku remizy stanowiącej własność OSP J. – ponieważ mieści się w pojęciu utrzymania ochotniczej straży pożarnej w rozumieniu art. 32 ust. 2 u.o.p.,
- utrzymania sprzętu wykorzystywanego podczas akcji ratowniczo-gaśniczych, a będącego własnością OSP, przy czym wydatki powinny być związane z utrzymaniem gotowości bojowej ochotniczej straży pożarnej.

Podobnie uważa Urszula Winkowska-Zakrzewska (U. Winkowska-Zakrzewska, Sołectwo może przekazać część środków z funduszu sołeckiego na zakup samochodu strażackiego; artykuł na portalu sip.legalis.pl) - jej zdaniem w ramach zapewnienia gotowości bojowej OSP mieści się zakup samochodu strażackiego. Nie ma więc przeszkód, aby sołectwo przekazało część środków z funduszu sołeckiego na zakup samochodu strażackiego dla OSP.

Jednak daleko idące wątpliwości wzbudziła kwestia sfinansowania z budżetu gminy: organizacji uroczystości jubileuszu ochotniczej straży pożarnej czy zakupu sztandaru. Zdaniem RIO w Kielcach (wyjaśnienia z 23 lipca 2014 r., znak: WI-44/2633/2014), „sfinansowanie z budżetu Gminy zakupu sztandaru dla jednostki ochotniczej straży pożarnej nie mieści się w żadnej kategorii, które obowiązana jest ponosić Gmina. Zatem z budżetu Gminy nie można dokonać zakupu sztandaru dla jednostki ochotniczej straży pożarnej”. W obu wymienionych przypadkach negatywne stanowisko co do możliwości sfinansowania tych zadań z budżetu gminnego zajęła RIO w Łodzi (wyjaśnienia z 25 czerwca 2015 r. znak: WA 4120-1/2015/w).

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu (uchwała z 6 sierpnia 2008 r., 17/86/2008, Legalis nr 294375) stanęło na stanowisku, że „sfinansowanie z budżetu gminy posiłków dla strażaków podczas uroczystości nadania sztandaru dla Zarządu Oddziału Powiatowego Związku Ochotniczych Straż Pożarnych RP w N. wykracza poza ramy określone (...) przepisami prawa. W ocenie Kolegium wydatek ten nie mieści się w formule «koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej OSP», bowiem gmina nie jest zobowiązana do ponoszenia wszelkich kosztów ponoszonych przez OSP, a jedynie kosztów wskazanych w ustawie. Nie sposób zaś zakwalifikować tego wydatku jako «kosztu utrzymania», bowiem tak szeroka interpretacja tego zapisu doprowadziłaby do sytuacji, w której Gmina zobowiązana byłaby w istocie do pokrywania wszelkich kosztów ponoszonych przez ochotnicze jednostki straży pożarnej. Należy również zwrócić uwagę, iż ustawa o ochronie przeciwpożarowej określa wprost, że istnieją koszty funkcjonowania OSP, które nie są finansowane przez gminy, w art. 34 wskazując, iż »inne koszty funkcjonowania ochotniczych straży pożarnych i ich związków, związane z ochroną przeciwpożarową, pokrywane są z budżetu państwa, o ile na podstawie odrębnych przepisów zostaną przekazane gminom jako zadania zlecone»”.

Zdaniem RIO w Katowicach (wyjaśnienia z 8 października 2014 r., znak: WA-0250/90/14) „zakup naczyń kuchennych w celu doposażenia zaplecza kuchennego OSP nie może być sfinansowany ze środków funduszu sołectkiego”. Jednak w przypadku, gdy „zaplecze kuchenne wykorzystywane jest w trakcie działań przeciwpowodziowych oraz związane jest z sytuacjami z zakresu zarządzania kryzysowego, stosownym wydaje się sfinansowanie takiego wydatku z budżetu gminy”.

RIO w Katowicach (wyjaśnienia, znak: WA-023/25/22 z 6 maja 2022 r.): „biorąc pod uwagę cel zadania własnego gminy (ochrona przeciwpożarowa) oraz treść art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.), w ocenie Izby zakup mundurów wyjściowych nie obejmuje zadań związanych z ochroną przeciwpożarową”. (można znaleźć opinie odrębne

możliwość finansowania z gminnych budżetów kursów i szkoleń członków ochotniczej straży pożarnej.

W tej sprawie obszernie i niejednemu raz wypowiadała się RIO w Poznaniu (wyjaśnienia z 26 kwietnia 2022 r., znak: WA-0280/27/2022 oraz z 2 sierpnia 2022 r., znak WA-0280/49/2022). Odwołała się do uzasadnienia projektu ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, gdzie zapisano, że umocnieniu pozycji ochotniczych straży pożarnych mają służyć proponowane w projekcie ustawy rozwiązania zakładające m.in., że: „(...) w budżecie państwa będą przewidziane środki finansowe na szkolenie strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych (...)”.

Stosownie do przepisów art. 11 ustawy o ochotniczych strażach szkolenia, w tym specjalistyczne, strażaków ratowników OSP oraz kandydatów na strażaków ratowników OSP prowadzi nieodpłatnie Państwowa Straż Pożarna (ust. 1).

Splata pożyczki OSP

RIO w Szczecinie (wyjaśnienia z 4 października 2022 r. znak: K.43.27.2022) odnosząc się do katalogu zadań z art. 10 ust. 1 ustawy o OSP stwierdziła: „Powyższy katalog wskazuje na obligatoryjne zadanie jednostki samorządu terytorialnego stopnia gminnego, którego realizacja uwarunkowana jest możliwościami finansowymi gminy. (...) wskazać należy, że ww. katalog wydatków nie przewiduje wsparcia dla OSP w postaci spłaty zaciągniętych zobowiązań o charakterze zwrotnym”.

Mając to na uwadze, w ocenie RIO w Szczecinie „przyznanie OSP środków na spłatę zaciągniętej pożyczki może nie znajdować umocowania w unormowaniach wynikających z ustawy o ochotniczych strażach pożarnych”.

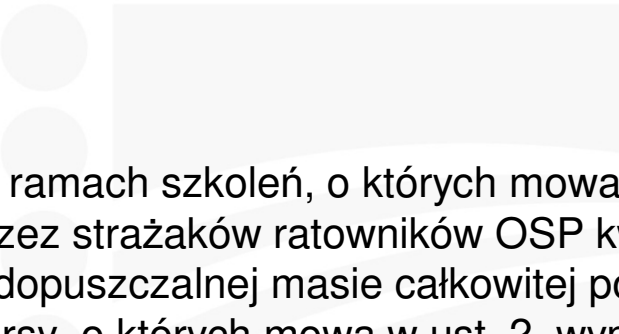

Wyjazd na zawody strażackie

Autor odpowiedzi (Jakub Wilk, odpowiedź z 11 października 2022 r., SIP LEX) nie wykluczył takiej możliwości. Określony w art. 10 ust. 1 u stawy o OSP „obowiązek zawarcia przez gminę umowy ze wszystkimi ochotniczymi strażami pożarnymi działającymi na jej terenie, zawierającej postanowienia dotyczące podejmowanych działań, o których mowa w art. 3 u.o.s.p., oraz postanowienia dotyczące obowiązków, o których mowa w art. 10 ust. 1 u.o.s.p., może być interpretowany w ten sposób, że gmina na mocy umowy zobowiąże się nie tylko do określonego sposobu realizacji obowiązków, o których mowa w art. 10 ust. 1 u.o.s.p., ale także stworzenia określonych warunków dla ochotniczych straży pożarnych do podejmowania działań, o których mowa w art. 3 u.o.s.p. w tym możliwości uczestniczenia w szkoleniach mających formę zawodów strażackich, poprzez zapewnienie transportu na takie zawody. Istotny jest zatem cel wyjazdu i realizacja przy tym zadań gminy. Jeżeli uczestnictwo członków ochotniczej straży pożarnej w zawodach strażackich (ze względu na ich formę związaną ze szkoleniem) będzie realizacją zadania gminy, to wykorzystanie samochodu będącego własnością gminy będzie miało uzasadnienie”.

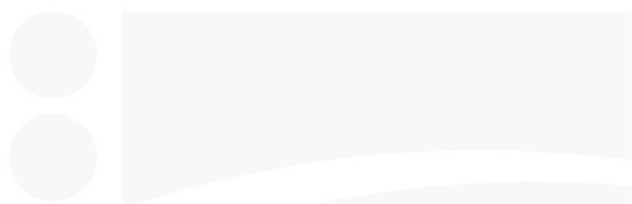
Niniejszy artykuł nie wyczerpuje ani nie zamyka tematu. Niestety, najczęściej jest bowiem tak, że gdy jedno wątpliwe do tej pory kwestie zostają wyjaśnione, pojawiają się nowe.

W ramach szkoleń, o których mowa w ust. 1, są realizowane kursy przygotowujące do uzyskiwania przez strażaków ratowników OSP kwalifikacji i uprawnień do prowadzenia pojazdów uprzywilejowanych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t. (ust. 2). Skierowanie strażaków ratowników OSP na kursy, o których mowa w ust. 2, wymaga zawarcia umowy między właściwym komendantem powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej a strażakiem ratownikiem OSP na pełnienie funkcji kierowcy w danej ochotniczej straży pożarnej na okres nie krótszy niż 5 lat, liczony od momentu uzyskania kwalifikacji i uprawnień. O zawarciu umowy właściwy komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej powiadamia właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Ukończenie przez strażaka ratownika OSP szkolenia podstawowego, kursu z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz szkoleń z poszczególnych dziedzin ratowniczych w zakresie podstawowym uznaje się za równorzędne z ukończeniem szkolenia w zawodzie strażak. Programy szkoleń, o których mowa w ust. 1, opracowuje Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, a zatwierdza minister właściwy do spraw wewnętrznych (ust. 3–5).

W zamieszczonej na stronie Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej „Informacji w sprawie finansowania działalności OSP według stanu prawnego ze stycznia 2022 r.” zawarto stwierdzenie, że przepisy art. 10 ust. 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych „(...) wskazują na bezwzględne obowiązki jednostek samorządu terytorialnego w zakresie finansowania OSP. Zostały zaś enumeratywnie wymienione przez ustawodawcę niektóre z nich by zwrócić uwagę na ich ważkość, a ponadto odróżnić od części kosztów, które w przypadku OSP ponosi budżet państwa – koszty szkoleń prowadzonych dla członków OSP przez Państwową Straż Pożarną (art. 11 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych)”.

Zatem w zakresie szkoleń, w tym specjalistycznych, strażaków ratowników OSP oraz kandydatów na strażaków ratowników OSP, jednostki samorządu terytorialnego nie mogą ich finansować, gdyż jedynym podmiotem uprawnionym do realizacji wskazanego zadania, zgodnie z treścią art. 11 ust. 1, jest Państwowa Straż Pożarna, która prowadzi te szkolenia nieodpłatnie.

Zakład Gospodarczy Gminy

Gmina posiada Zakład Gospodarczy (jednostka budżetowa gminy), który wykonuje bieżące naprawy dróg.
Czy Zakład musi w swoim projekcie budżetu na 2015r wyodrębnić środki z przeznaczeniem na fundusz sołecki, czy musi to zrobić gmina?

Nie ma przepisów nakazujących, aby wydatki na realizację przedsięwzięć w ramach funduszu sołeckiego były planowane w planie finansowym urzędu gminy. Jako wydatki budżetu mogą być one realizowane również przez inne jednostki budżetowe, np. szkołę czy – jak w pytaniu – jednostkę budżetową powołaną m.in. do utrzymania dróg. Przedsięwzięcie zostanie wówczas sfinansowane z budżetu, a wydatki zostaną objęte sprawozdaniem Rb-28S.

Do wyboru wójta (burmistrza) należy, czy wydatki ujmie w planie urzędu gminy czy też w planie Zakładu Gospodarczego.

Remont szkoły

- Czy można przeznaczyć środki z funduszu sołeckiego na remont szkoły czy budowę przyszkolnej oczyszczalni? Szkoła jest szkołą publiczną prowadzoną przez stowarzyszenie. Budynek szkoły jest własnością gminy i leży na terenie, której właścicielem jest gmina.

- Tak. Jeżeli budynek szkoły jest własnością gminy, to tego typu nakłady są dopuszczalne. Obiekty szkolne z reguły przekazywane są stowarzyszeniom prowadzącym szkoły w użyczenie. **Zgodnie z art. 713 Kodeksu cywilnego biorący w użyczenie ponosi tylko zwykłe koszty utrzymania rzeczy użyczonej. Zatem wykonanie prac, których celem jest zapewnienie możliwości prawidłowego i bezpiecznego użytkowania obiektu, jak również robót o charakterze inwestycyjnym, mieści się w zakresie zadań gminy jako właściciela nieruchomości.**

Osobna księgowość sołectwa

- Czy sołectwo musi mieć osobną księgowość, jeśli otrzyma mienie w zarząd, podobnie jak np. instytucja kultury czy szkoła? Sołectwo chciałoby otrzymać w zarząd mienie znajdujące się na jego terenie. Władze gminy warunkują to założeniem przez sołectwo osobnej księgowości.

- **Sołectwo nie musi, a nawet nie może mieć „osobnej księgowości” w rozumieniu przepisów ustawy o rachunkowości.** Nie jest bowiem podmiotem, który może występować w obrocie prawnym. Jeżeli władzom gminy potrzebne są dane dotyczące dochodów i wydatków związanych z mieniem przekazanym sołectwu, mogą je ewidencjonować pozaksięgowo. Z tego typu danych nie sporządza się też żadnej sprawozdawczości określonej przepisami prawa, która wymuszałaby czerpanie danych z ksiąg rachunkowych.

Gminny Klub sportowy

- Pieniądze z funduszu sołeckiego mogą być przekazywane na kulturę fizyczną. Przypomnieć należy o dwóch warunkach takiego przedsięwzięcia. **Po pierwsze sołectwo musi wykazać jak dane przedsięwzięcie służyć będzie poprawie warunków życia mieszkańców. A po drugie przedsięwzięcie musi być zlokalizowane w danym sołectwie.** Odpowiedź na tak postawione pytanie zależeć będzie **jaki to klub sportowy, czy działa na terenie jednego sołectwa?**

Kosze na śmieci

- Czy z funduszu sołeckiego mogą zostać sfinansowane kosze na śmieci (do segregacji i zmieszane) dla każdego gospodarstwa domowego?

• Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wyposażenie nieruchomości w pojemniki służące do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym należy do obowiązków właścicieli nieruchomości. Zacytowany przepis zawiera też wyjątek od tej zasady, przewidując że gmina na mocy uchwały rady gminy może przejąć od właścicieli nieruchomości obowiązek wyposażenia nieruchomości w pojemniki jako część usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych – w zamian za uiszczoną przez właściciela opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W przypadku, gdy rada gminy nie uchwaliła przejęcia od właścicieli nieruchomości obowiązków w zakresie wyposażenia nieruchomości w pojemniki sprawa jest prosta – sfinansowanie zakupu koszy stanowi obowiązek mieszkańców i w związku z tym nie można na ten cel przeznaczyć środków funduszu sołeckiego (nie jest to zadanie własne gminy) Jeżeli obowiązki w tym zakresie zostały przez gminę przejęte, to z reguły wyposażenie posesji w pojemniki jest przedmiotem przetargu na wyłonienie wykonawcy odbioru odpadów. Zakup pojemników finansowany jest przez gminę w ramach wynagrodzenia wypłacanego wykonawcy, zatem wyposażenie w kosze staje się zadaniem wykonawcy. Gmina zapewnia jego realizację poprzez określenie w specyfikacji istotnych warunków zamówienia takich warunków odbioru odpadów, zatem dodatkowy wydatek na ten cel nie jest możliwy.

Tablice adresowe na domach

- Zakup i montaż opisanych wyżej tablic adresowych z funduszu sołeckiego nie jest możliwy.
- **Do zadań gminy należy ustalanie numerów porządkowych nieruchomości zabudowanych oraz nieruchomości przeznaczonych pod zabudowę zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz prowadzenie i aktualizacja ewidencji numeracji porządkowej nieruchomości na terenie gminy.** Jednak to właściciel nieruchomości zobowiązany jest do umieszczenia w widocznym miejscu na nieruchomości tablicy adresowej z numerem porządkowym nieruchomości, zobowiązany jest również do dbania o jej stan.

Maszyna do odśnieżania

- Taki zakup wydaje się możliwy, natomiast założyć należy prawo wójta do odmowy przyjęcia tego typu wniosku, jako nie mającego cech poprawy warunków życia mieszkańców.
- Jeżeli gmina zapewnia odśnieżanie za pomocą własnego sprzętu lub poprzez zlecenie usługi, to zakup takiej maszyny wydaje się bezprzedmiotowy. Ewentualne koszty paliwa i obsługi urządzenia obciążają budżet, jako koszty służące realizacji zadania własnego gminy, które do tej pory nie było należycie wykonywane.

Stroje ludowe

- Zakup materiałów i koszt uszycia strojów dla zespołu ludowego może być sfinansowany przez sołectwo ze środków funduszu sołeckiego. **Odpowiednie uzasadnienie tego wydatku we wniosku sołectwa powinno wskazywać na realizację zadań własnych gminy z zakresu:**
 - **kultury (art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy o samorządzie gminnym),**
 - **promocji gminy (art. 7 ust. 1 pkt 18 ustawy o samorządzie gminnym).** Wymaganą cechą przedsięwzięcia jest posiadanie cech realizacji za jego pośrednictwem zadań własnych gminy (art. 1 ust. 3 ustawy o funduszu sołeckim).

- - podtrzymywanie tradycji i kultury ludowej (pieśni, obrzędów, strojów) przez zespół,
- - promocja sołectwa i gminy poprzez udział zespołu w przeglądach, koncertach i innych imprezach wyjazdowych.

Stopniowe wykonanie

- Nie ma przeciwwskazań, aby sołectwo określiło jako przedsięwzięcie zakup materiałów do budowy chodnika, które zostaną zmagazynowane przez urząd gminy i wykorzystane przy budowie chodnika w roku następnym. Zakup jest zgodny z zadaniami własnymi gminy i będzie służył poprawie warunków życia mieszkańców.

Wykup domeny internetowej

- Czy z funduszu sołeckiego można opłacić wykup domeny internetowej?

- Tak. O ile wykorzystanie domeny będzie można powiązać z realizacją zadań gminy. W pytaniu nie wskazano, do jakich celów ma służyć opłata za wykup domeny. Jeżeli ma to służyć publikacji w internecie treści służących np. promocji gminy czy upowszechniania idei samorządowej, to nie ma żadnych przeszkód, aby taki wydatek został sfinansowany z funduszu sołeckiego.

Zmiana w planie zagospodarowania przestrzennego?

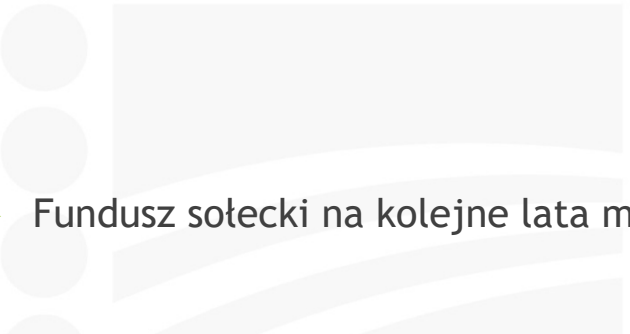
Zarówno wprowadzenie zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jak zakupienie gruntu do zasobu nieruchomości gminy jest zadaniem własnym gminy, ponieważ oba te przedsięwzięcia mieszczą się w katalogu zadań własnych gminy wymienionych **w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr. 142, poz. 1591 wraz z późniejszymi zmianami).**

Zgodnie z tym przepisem zadania własne gminy m.in. obejmują sprawy: „ładu przestrzennego” a także „gospodarki nieruchomościami”. Trzeba mieć także na uwadze, aby przedsięwzięcia, na których sfinansowanie sołectwo chce przeznaczyć swoją kwotę funduszu sołeckiego służyły poprawie warunków mieszkańców oraz były zgodne ze strategią rozwoju gminy.

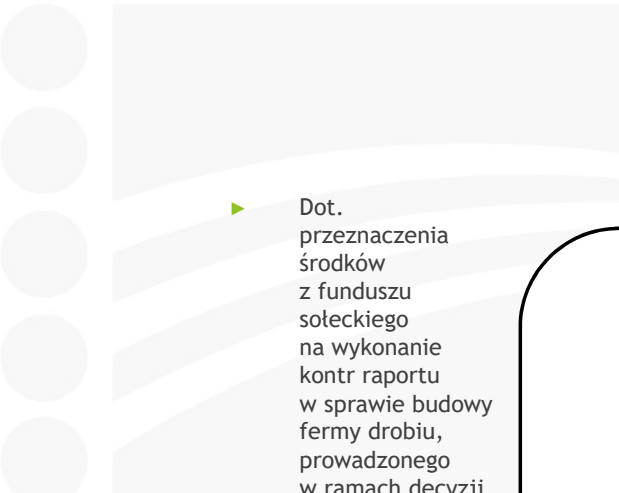
Inwestycje budowlane

Jeśli sołectwo zamierza przeznaczyć swój fundusz sołecki np. na zakup danej działki pod budowę świetlicy wiejskiej, który jest znacznie niższy niż wartość tej działki na rynku lokalnym, to zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o funduszu sołeckim wójt ma ustawowy obowiązek taki wniosek odrzucić w całości.

Sołectwo nie może bowiem wymuszać inwestycji, będącej konsekwencją tego zakupu. A „kupno działki” dajmy na to pod budowę świetlicy wiejskiej może być potraktowane przez wójta właśnie nie jako „kupno działki pod budowę świetlicy wiejskiej” tylko jako „kupno działki i budowa świetlicy wiejskiej”. Wtedy wójt będzie miał podstawę do odrzucenia wniosku.

-
- ▶ Fundusz sołecki na kolejne lata można podwyższyć, ale nie zarządzeniem wójta
 - ▶ Nasza gmina chce zrekompensować swoim jednostkom pomocniczym trudną sytuację spowodowaną chorobą COVID-19 i to, że dziś nie może zrealizować zadań z funduszu sołeckiego. Proponuje więc zwiększenie tego funduszu w kolejnych latach o ok. 30 proc. Czy może to zrobić w ramach wykonywania budżetu wójt? Może tarcza antykryzysowa daje tu jakieś możliwości?
 - ▶ <https://serwisy.gazetaprawna.pl/samorzad/artykuly/1474708,fundusz-solecki-tarcza-antykryzysowa.html>

-
- ▶ Dot. przeznaczenia środków z funduszu sołeckiego na wykonanie kontr raportu w sprawie budowy fermy drobiu, prowadzonego w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

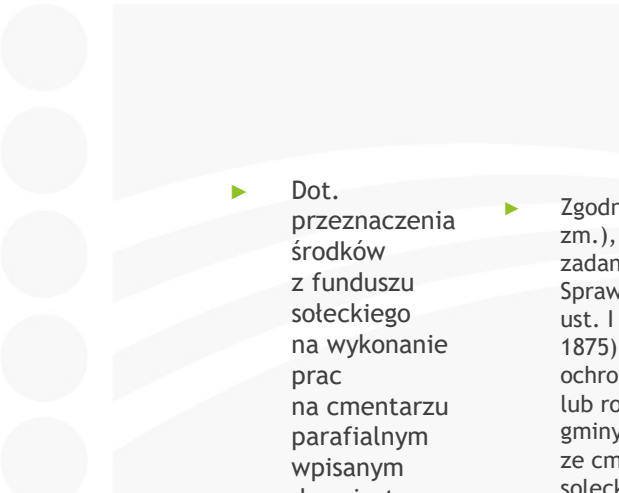
- ▶ <https://bip.kielce.rio.gov.pl/Artykuł-Pismo-z-dnia-17-wrzesnia-2019-r,3450.html>

-
- ▶ Dot. zakupu mundurów galowych dla OSP z funduszu sołectkiego

- ▶ <https://bip.kielce.rio.gov.pl/Artykul-Pismo-z-dnia-2-marca-2018-r,3218.html>

Powołane wyżej przepisy ustawy o samorządzie gminnym nie powinny budzić wątpliwości, iż zakup mundurów galowych dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej stanowi zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty i należy do zadań własnych gminy. Wskazanie podstawy prawnej do realizacji tego przedsięwzięcia, w związku z art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym zależeć będzie od właściwego uzasadnienia wniosku przez sołectwo. Ponadto zakup mundurów galowych dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w ramach funduszu sołectkiego nie narusza ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jedno Dz. U. z 2017 r. poz. 736 z późn. zm.). Stosownie do przepisów art. 32 ust. 2 i ust. 3 tej ustawy koszty wyposażenia ochotniczej straży pożarnej ponosi gmina. Gmina ma również obowiązek bezpłatnego umundurowania członków ochotniczej straży pożarnej. Zakup mundurów galowych dla jednostek ochotniczej straży pożarnej możliwy jest do realizacji jako koszt wyposażenia ochotniczej straży pożarnej, tj. mundurów nie służących do działań ratowniczych. Podstawą do zakupu mundurów galowych może być również przepis wskazujący na obowiązek gminy w zakresie bezpłatnego umundurowania członków ochotniczej straży pożarnej, albowiem przepis ten nie wskazuje na bezpośredni związek zakupu mundurów z realizacją działań ratowniczych.

-
- ▶ Dot. przeznaczenia środków z funduszu sołeckiego na wykonanie prac na cmentarzu parafialnym wpisanym do rejestru zabytków

- ▶ <https://bip.kielce.riogov.pl/Artykul-Pismo-z-dnia-8-listopada-2017-r,3156.html>

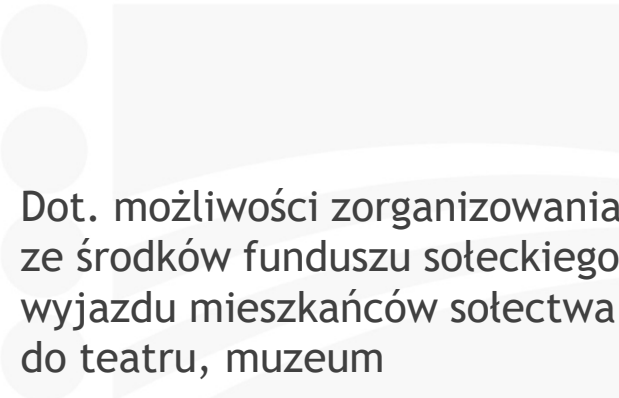
- ▶ Zgodnie z art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014 r., poz. 301 ze zm.), środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które zostały zgłoszone we wniosku, zadaniami własnymi gminy, służą poprawie życia mieszkańców i zgodne ze strategią rozwoju gminy. Sprawy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami należą do zadań gminy na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 1875), zaś art. 81 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 ze zm.) o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami określa, że dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru może być udzielana przez organ stanowiący gminy na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. Z przedmiotowego wniosku wynika, że cmentarz parafialny jest wpisany do rejestru zabytków, a więc przeznaczenie środków funduszu sołeckiego poprzez udzielenie dotacji dla Parafii jest możliwe pod warunkiem, że wykonywane prace mogą być zakwalifikowane do działań wymienionych w art. 77 ustawy o ochronie zabytków. W związku z powyższym, sołectwo musi złożyć wniosek (w terminie określonym przepisami ustawy o funduszu sołeckim), w którym określa przekazanie środków na dany cel, a Parafia powinna w 2018 roku złożyć wniosek o dotacji na dane przedsięwzięcie na zasadach określonych w uchwale rady gminy. Rada gminy podejmuje uchwałę o udzieleniu dotacji i planuje środki w budżecie z przeznaczeniem na dofinansowanie przedmiotowego zadania.

- ▶ Dot. możliwości zakupu w ramach funduszu sołectkiego czujników czadu/gazu dla mieszkańców sołectwa i sposobu udokumentowania ich przekazania

- ▶ <https://bip.kielce.rio.gov.pl/Artykuł-Pismo-z-dnia-4-kwietnia-2017-r,3065.html>

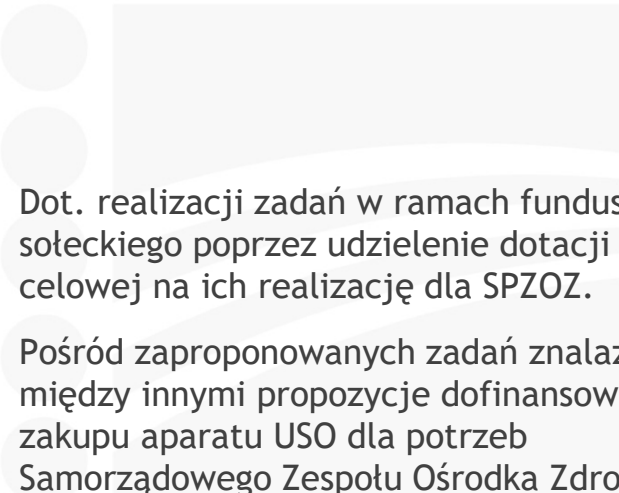
- ▶ Wśród zadań własnych gminy określonych przepisami ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2016 r. poz. 446 ze zm.), w art. 7 wymienione zostały sprawy ochrony zdrowia, porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej. W ocenie Izby, zakup czujników czadu/gazu dla mieszkańców sołectwa, celem poprawy ich bezpieczeństwa i podniesienia jakości ich życia, mieści się w kategorii zadań własnych. Czujniki mogą zostać zakupione ze środków budżetu gminy, w ramach funduszu sołectkiego i przekazane mieszkańcom za potwierdzeniem odbioru. Sposób udokumentowania odbioru czujników, wzajemne prawa i obowiązki związane m.in. z ich eksploatacją powinny zostać uregulowane wewnętrznie.

-
- ▶ Dot. możliwości zorganizowania ze środków funduszu sołectkiego wyjazdu mieszkańców sołectwa do teatru, muzeum

- ▶ <https://bip.kielce.rio.gov.pl/Artykul-Pismo-z-dnia-18-pazdziernika-2016-r,2991.html>

- ▶ W ocenie Izby, zorganizowanie wyjazdu grupy mieszkańców sołectwa do teatru i muzeum nie spełnia przesłanek przedsięwzięcia, określonych przepisami ustawy o funduszu sołectkim.

-
- ▶ Dot. realizacji zadań w ramach funduszu sołeckiego poprzez udzielenie dotacji celowej na ich realizację dla SPZOZ.
 - ▶ Pośród zaproponowanych zadań znalazły się między innymi propozycje dofinansowania zakupu aparatu USO dla potrzeb Samorządowego Zespołu Ośrodka Zdrowia w Zagnańsku oraz w ramach współpracy i działalności z organizacjami pozarządowymi, na organizacje masowych przedsięwzięć w zakresie kultury i kultury fizycznej i turystyki.
 - ▶ <https://bip.kielce.rio.gov.pl/Artykul-Pismo-z-dnia-20-pazdziernika-2015-r,2937.html>
 - ▶ Zatem należy podzielić pogląd zaprezentowany we wniosku o udzielenie wyjaśnienia, że w katalogu zadań własnych gminy znajdują się ochrona zdrowia oraz współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2014 poz. 1118 z zm.). Skutkiem tego jest również uznanie za prawidłowy pogląd, że zadania te mogą być sfinansowane poprzez udzielenie dotacji celowej w trybach wskazanych w w/w wniosku.

- Dot. możliwości wykonania remontu parkingu przy kościele parafialnym w ramach funduszu sołectkiego przy udziale środków finansowych gminy i powiatu

W ocenie Izby Gmina ani Powiat nie może ponosić wydatków na wykonanie remontu parkingu, który znajduje się na terenie stanowiącym własność Kościoła Katolickiego. Środki finansowe na remont nie mogą być również przekazane, jak również remont wykonany w ramach funduszu sołectkiego, ponieważ fundusz sołectki wyodrębniany jest z budżetu Gminy.

ZASADNICZA RADA POWIATU
Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń
Regionalnej Izby Oświatkowej
w Kielcach
mgr Maria Kumor

mgr Krzysztof J. Jędrzejak
Przewodniczący Zarządu
Regionalnej Izby Oświatkowej
w Kielcach

- <https://bip.kielce.riogov.pl/Artykul-Pismo-z-dnia-4-lipca-2012-r,2096.html>

III SA/Po 436/19, Turystyka jako zadanie własne gminy. - Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu

- ▶ W załączniku nr (...) do powyższej uchwały obejmującym planowane wydatki w ramach funduszu sołectkiego zaplanowano m.in. wydatki na odnowienie i naprawę ołtarza przy grocie (sołectwo (...)), a także wydatki na wycieczkę autokarową - wynajem autokaru (sołectwo (...)), wyjazdy integracyjne (sołectwa: (...)).

RIO WLKP WA-0280-74-2019 - Remont figury Matki Boskiej z funduszu sołeckiego

Zadania wymienione w art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym tworzą otwarty katalog. Przepisy te nie dają jednak podstaw do uznania za zadanie własne Gminy remontu figury Matki Bożej, która znajduje się na gruncie będącym własnością Gminy i stanowi element ciągu pieszego.

W ocenie tut. Izby z funduszu sołeckiego mogą być realizowane wydatki tylko na obiekty, w odniesieniu do których gmina posiada prawo własności lub ma inny tytuł władania (dysponowania w rozumieniu prawa budowlanego, np. dzierżawa, użyczenie). Natomiast w sytuacji braku ww. tytułów możliwe jest sfinansowanie renowacji obiektów zabytkowych (jeżeli są wpisane do rejestru zabytków albo znajdują się w gminnej ewidencji zabytków) wyłącznie poprzez zaplanowanie wydatków w formie dotacji na podstawie art. 71 ust. 2 i art. 81 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2067, z późn. zm.), ale już nie w ramach funduszu sołeckiego.

III SA/Po 436/19, Turystyka jako zadanie własne gminy.

- W uzasadnieniu stwierdziła, że w załączniku nr (...) nie wskazano, czy odnawiany obiekt jest zabytkiem, do którego tytuł prawny posiada gmina, a tylko w takim przypadku wydatkowanie środków na ten cel można zaliczyć do zadań własnych gminy, natomiast organizowanie wycieczek i wyjazdów turystyczno-krajoznawczych jest zadaniem gminy tylko w przypadku dzieci uczęszczających do szkół i przedszkoli publicznych. W katalogu zadań własnych w art. 7 u.s.g. nie ma zadań obejmujących organizowanie i finansowanie wycieczek oraz innych wyjazdów krajoznawczych i integracyjnych dla mieszkańców wspólnoty samorządowej; zadania takie nie zostały również powierzone w innych aktach prawnych. Tym samym zaplanowanie tych wydatków nastąpiło sprzecznie z treścią art. 2 ust. 6 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014 r. poz. 301, z późn. zm., zwanej dalej u.f.s.).

III SA/Po 436/19, Turystyka jako zadanie własne gminy

- ... organizacja wycieczek i wyjazdów turystyczno-krajoznawczych jest zadaniem własnym gminy w przypadku dzieci uczęszczających do szkół i przedszkoli publicznych na podstawie przepisów Prawa oświatowego i przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2018 r. poz. 1055). Realizując ustawowe zadania z zakresu turystyki i rekreacji (art. 7 ust. 1 pkt 10 u.s.g.) gmina w celu zaspokajania potrzeb jej mieszkańców jest uprawniona i zobowiązana do podejmowania działań dla rozwoju turystyki na danym terenie i rozwoju jej niezbędnej infrastruktury.
- Sąd podziela wskazaną powyżej wykładnię. Trudno bowiem uznać, by wyjazdy integracyjne członków sołectwa stanowiły zarazem zadanie własne gminy, zwłaszcza zaspokajały w jakikolwiek sposób potrzeby pozostałych członków wspólnoty gminnej, a także służyły poprawie warunków życia mieszkańców i zaspokajały potrzeby tej lokalnej zbiorowości. Integracja mieszkańców sołectwa może być osiągnięta także w inny sposób, chociażby przy okazji promocji gminy. Wyjazdy członków społeczności, w ocenie Sądu, wpływają głównie na rozwój regionów, będących celem podróży, a nie obszaru, z którego wyjazdy się odbywają.

KGW Dotacje

Sołectwo nie ma możliwości prawnych udzielania darowizn innym osobom prawnym, w tym organizacji KGW. Nie ma żadnego znaczenia fakt, iż aktualnie Sołtys i Przewodnicząca organizacji KGW to ta sama osoba.

Sołectwo może natomiast zaplanować wydatki na przedsięwzięcie obejmujące budowę świetlicy wiejskiej, które realizowane będzie przez Gminę Chodów.

Odrębną kwestią jest finansowanie KGW. Zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. z 2018 r. poz. 2212, z późn. zm.) koło gospodyń wiejskich może otrzymywać dotacje celowe na realizację zadań, o których mowa w art. 2 ust. 3, według zasad określonych w odrębnych przepisach. W myśl § 4 załącznika do ustawy (określającego wzorcowy statut KGW) koło realizuje swoje cele ze środków pochodzących m.in. z dotacji z budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego. W świetle powyższych zapisów KGW może wystąpić o udzielenie dotacji z budżetu gminy.

http://bip.poznan.rio.gov.pl/?p=document&t&action=show&id=51165&bar_id=25772

► **WA-0280-90-2019-2020 - Fundusz sołecki - zakup i objęcie akcji i udziałów**

► http://bip.poznan.rio.gov.pl/?p=document&action=show&id=52313&bar_id=26155

Podkreślić jednak należy, że nie wszystkie zadania własne gminy mogą być realizowane w ramach funduszu sołeckiego. Ze środków funduszu sołeckiego nie mogą zostać pokryte wydatki, które nie mają cech przedsięwzięcia, o realizacji którego decydują mieszkańcy sołectwa.

Wskazany w piśmie wydatek nie ma postaci wydatku o charakterze celowym – jego istotą jest bowiem podniesienie kapitału spółki, a nie realizacja konkretnego zadania.

Ponadto, należy mieć na względzie, że w ramach kompetencji sołectwa do określania przeznaczenia funduszu sołeckiego nie mieści się kwestia wskazywania konkretnego podmiotu, który ma wykonać przedsięwzięcie, ani formy w jakiej zlecenie wykonania przedsięwzięcia nastąpi.

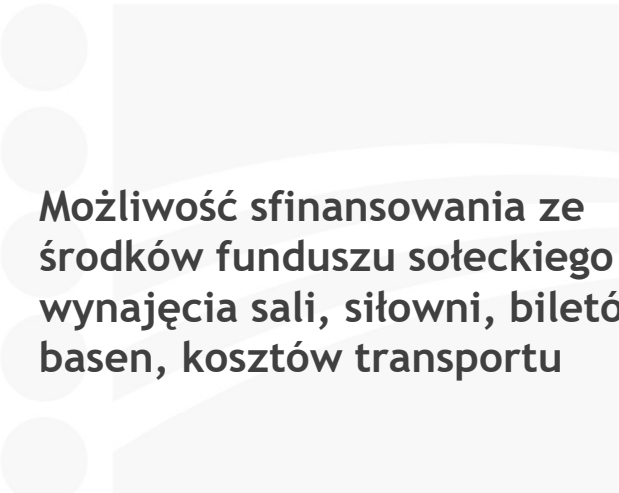
Droga powiatowa

- ▶ Ponieważ remont drogi powiatowej nie jest zadaniem własnym gminy, a jedynie może być wykonywany na podstawie porozumienia pomiędzy Gminą i Powiatem, brak jest podstaw do przeznaczenia środków funduszu sołectkiego na realizację przedsięwzięć dotyczących takiej drogi.
- ▶ http://szczecin.rio.gov.pl/?p=document&action=show&id=894&bar_id=891

► **Wydatkowanie środków funduszu sołeckiego na wynagrodzenia dla nauczycieli**

► http://szczecin.rio.gov.pl/?p=document&action=show&id=1852&bar_id=1799

► Ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. poz. 301, z późn. zm.) określa, że środki funduszu sołeckiego przeznacza się na realizację przedsięwzięć, będących zadaniami własnymi gminy, służącymi poprawie życia mieszkańców i zgodnymi ze strategią rozwoju gminy. Środki te mogą być również przeznaczone na pokrycie wydatków zmierzających do usunięcia skutków klęski żywiołowej w rozumieniu ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558, z późn. zm.). Ustawa nie zawiera definicji pojęcia «przedsięwzięcie», a w języku powszechnym oznacza ono «projekt, działanie podjęte w jakimś celu» (Słownik PWN). Niejednoznaczne sformułowanie cytowanego przepisu powoduje rozbieżności w ocenie rodzaju zadań możliwych do sfinansowania środkami funduszu. Ponadto w myśl art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.) zadania te muszą mieć charakter powszechny i muszą służyć realizacji zbiorowych, ogólnych potrzeb jej mieszkańców. Z punktu widzenia wymogu wynikającego z przepisu art. 1 ust. 3 ustawy o funduszu sołeckim środki funduszu sołeckiego mogą być przeznaczone na realizację każdego przedsięwzięcia mieszczącego się w katalogu objętym ww. przepisem, jak również innych, które odrębne przepisy uznają za zadania własne gminy.

-
- ▶ **Możliwość sfinansowania ze środków funduszu sołeckiego wynajęcia sali, siłowni, biletów na basen, kosztów transportu**

- ▶ http://szczecin.rio.gov.pl/?p=document&action=show&id=1944&bar_id=1872

- ▶ Odpowiadając na pismo Sekretarz Gminy z dnia 23 września br. (znak: FB.3026.2.2016.U.O.), dotyczące możliwości sfinansowania ze środków funduszu sołeckiego wynajęcia sali, siłowni, biletów na basen, kosztów transportu uprzejmie informuję, iż przedmiotowe zagadnienie zostało przeanalizowane przez Kolegium Izby na posiedzeniu w dniu 28 września 2016 r. Kolegium nie wykluczyło możliwości finansowania z funduszu sołeckiego opisanych wyżej wydatków stwierdzając jednocześnie, iż o przeznaczeniu środków funduszu sołeckiego rozstrzyga ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz.U. z 2014 r. poz. 301, ze zm.), w szczególności art. 2 ust. 6 stanowiący, iż środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które (...) są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy.

- **Finansowanie ze środków funduszu sołeckiego renowacji zabytku stanowiącego własność innej jednostki samorządu terytorialnego**

- http://bip.gdansk.rio.gov.pl/?p=document&action=show&id=6409&bar_id=3183

zobowiązanie, tj. wydatki na renowację, 2013).

W konsekwencji powyższego tut. Izba wskazuje, że w opisanym we wniosku stanie faktycznym finansowanie prac renowacyjnych rzeźby należy do zadań własnych powiatu, który posiada do niej tytuł prawny wynikający z prawa własności, a zatem brak jest możliwości sfinansowania tych prac z funduszu sołeckiego gminy.

Nie jest również możliwe, w ocenie tut. Izby, przeznaczenie środków z funduszu sołeckiego na planowane zadanie na podstawie wskazanego we wniosku przepisu art. 220 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), regulującego udzielenie pomocy finansowej lub rzeczowej na rzecz innej jednostki samorządu terytorialnego. W powyższym przypadku nie spełniono by bowiem warunku, o którym mowa w art. 2 ust. 6 ustawy o funduszu sołeckim, dotyczącego przeznaczenia środków z funduszu na przedsięwzięcie zaliczane do kategorii zadań własnych gminy. Obowiązek sprawowania opieki nad zabytkiem, w tym finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich należałby bowiem w dalszym ciągu do jednostki, która posiada do niego tytuł prawny zgodnie z art. 71 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, a tym samym stanowiłby zadanie własne tej jednostki, a nie gminy Trąbki Wielkie.

Dom pogrzebowy

- ▶ Wyjaśnienie WIAS.710.62.18 w sprawie remontu pomieszczeń na potrzeby domu pogrzebowego i w sprawie funduszu sołectkiego
- ▶ <https://krakow.rio.gov.pl/a,1468,wyjasnienie-wias7106218-w-sprawie-remontu-pomieszczen-na-potrzeby-domu-pogrzebowego-i-w-sprawie-funduszu-soleckiego>
- ▶ Przedmiotem wątpliwości przedstawionych w nadesłanym do Izby piśmie jest zagadnienie dopuszczalności przeznaczenia środków pochodzących z budżetu Gminy Bystra - Sidzina, w tym z funduszu sołectkiego Sołectwa Bystra Podhalańska, na remont pomieszczeń piwnicznych Kościoła Rzymskokatolickiego pw. św. Marcina w Bystrej Podhalańskiej, celem ich zaadoptowania na potrzeby domu pogrzebowego (pomieszczenia na przechowywanie zwłok) na terenie Sołectwa Bystra Podhalańska, przy założeniu, iż pomieszczenia te zostaną przekazane Gminie w formie umowy użyczenia. Na terenie wskazanego sołectwa znajduje się cmentarz komunalny z kaplicą, która jednak nie spełnia wymagań dla obiektu przeznaczonego do przechowywania zwłok, a na terenie sołectwa brak innego obiektu spełniającego takie wymagania.

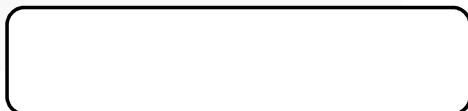
Dom pogrzebowy

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.) wśród zadań własnych gminy obejmujących zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty wyróżnia między innymi sprawy cmentarzy gminnych (art. 7 ust. 1 pkt 13). Natomiast zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 912 z późn. zm.) zakładanie i rozszerzanie cmentarzy komunalnych należy do zadań własnych gminy, przy czym w myśl art. 5 ust. 2 tejże ustawy na każdym cmentarzu powinien być dom przedpogrzebowy lub kostnica, które służą: 1) do składania ciał osób zmarłych do czasu ich pochowania; 2) do wykonywania oględzin zwłok ludzkich dla celów sądowo-lekarskich, sanitarnych oraz policyjnych; 3) do wykonywania innych czynności związanych z chowaniem zwłok. W świetle powyższego za dopuszczalne co do zasady należy uznać przeznaczenie z budżetu Gminy środków finansowych na pozyskanie (w tym na podstawie umowy użyczenia) odpowiednich pomieszczeń i ich dostosowanie (adaptację) do wymogów domu przedpogrzebowego w rozumieniu zacytowanego art. 5 ust. 2 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, niezbędnego dla prawidłowego funkcjonowania cmentarza komunalnego

- Powyższe oznacza, że aby na dane przedsięwzięcie mogły zostać przeznaczone środki funduszu sołectkiego, każdorazowo muszą zostać spełnione wszystkie przesłanki wymienione w zdaniu poprzedzającym, a przedsięwzięcie to musi zostać wskazane we wniosku uchwalonym przez zebranie wiejskie.

Wyjaśnienia na pytanie, czy istnieje możliwość zakupu drobnych upominków rzeczowych w ramach przedsięwzięć funduszu sołeckiego z okazji Dnia Dziecka i Mikołajek

Biorąc pod uwagę art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.), zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W ustawowym wyliczeniu z art. 7 ust. 1 cyt. ustawy znajdują się m.in. zadania z zakresu: kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami (ust.1 pkt 9); kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych (ust.1 pkt 10); wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej (ust. 1 pkt 17); promocji gminy (ust. 1 pkt 18), które hipotetycznie mogłyby być skorelowane z zakupem wskazanych upominków. Jednak należy zauważyć, że wniosek podmiotu wnioskującego o udzielenie wyjaśnienia nie określał, które z zadań własnych gminy miałyby być realizowane w ramach tej inicjatywy.

Wyjazdy krajoznawczo- patriotyczne wg MAIC na podst. dr Stanisława Bułajewskiego

art. 7 ust. 1 ustawy do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty

fundusz sołecki wyodrębniony jest w budżecie gminy i przez cały czas pozostaje jego integralną częścią, co w praktyce oznacza, iż środki z tego funduszu można przeznaczyć na wydatki, które może realizować gmina. Tym samym w zakresie legalności wydatków z funduszu sołeckiego należy stosować tożsame kryteria jakim podlegają wydatki z budżetu gminy.

...w toku interpretacji przepisów prawa nie można pominąć kwestii, iż zadania własne winny zmierzać do zaspokajania zbiorowych potrzeb ludności. W tym kontekście budzi poważne wątpliwości, czy udział w wycieczce krajoznawczo- patriotycznej realizuje ww. założenie...

Ponadto uznając nawet, iż jest to zadanie własne gminy należałoby przeanalizować czy sfinansowanie tego rodzaju wycieczek miałoby wpływ na poprawę życia mieszkańców gminy. Wydaje się, iż tego rodzaju sytuacja mogłaby nastąpić wyłącznie w wyjątkowych sytuacjach tj. np. wyrównywania nierówności między mieszkańcami gminy o bardzo zróżnicowanej sytuacji.

Pytanie kontrolne

- ▶ 1. Czy gmina może przeznaczyć środki z funduszu sołeckiego na realizację zadania pn. "Remont sal dydaktycznych w Szkole Podstawowej w Pokrzywiance" (prowadzonej przez stowarzyszenie)?
- ▶ 2. Czy gmina może przeznaczyć środki z funduszu sołeckiego na realizację zadania pn. " Zakup pomocy dydaktycznych dla Szkoły Podstawowej w Mirocicach" (prowadzonej przez stowarzyszenie)?
- ▶ 3. Czy gmina może przeznaczyć środki z funduszu sołeckiego na realizacji? zadania pn. " Zakup pompy szlamowej na potrzeby OSP Wiochy"? 4. Czy gmina może przeznaczyć środki z funduszu sołeckiego na realizację zadania pn. " Remont budynku OSP Sosnówka"?
- ▶ 5. Czy gmina może przeznaczyć środki z funduszu sołeckiego na realizacji? zadania pn. Dofinansowanie projektu realizowanego przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Dębna i Jeziorka pn. Modernizacja boiska i wyposażenie Szkoły Podstawowej w Jeziorku"?
- ▶ https://bip.kielce.rio.gov.pl/temp/zdjecia_art/3559/wi-54-27_20-p.pdf

